

Gunstig effekt av røykelov i Skottland

Innføring av røykeforbud på offentlig steder og arbeidsplasser i Skottland har ikke ført til økt eksponering for passiv røyking hjemme.

I mars 2006 ble det innført en lov i Skottland som omfattet røykeforbud på offentlig steder og på arbeidsplasser, inkludert serveringssteder. Skotske forskere har nå undersøkt effekten av denne loven på røyking i hjemmet (1).

I studien ble deltakerne intervjuet om røykevaner og passiv røyking før og etter innføring av loven. Eksponeringen ble også validert ved måling av kotinin i saliva.

Resultatene viste at det var blitt betydelig mindre passiv røyking på offentlige steder og arbeidsplasser etter at loven var innført. Det var ingen redusert røykeeksponering hjemme og i bil, men eksponeringen var heller ikke økt. To andre studier fra Skottland i samme nummer av *BMJ* peker i samme retning.

– Det siste i rekken av tvilsomme argumenter mot regulering av røyking i innendørs felleluft er at dette angivelig skal gi økt eksponering for passiv røyking hjemme. Undersøkelsen fra Skottland indikerer at dette ikke har skjedd, sier forskningsleder Karl E. Lund ved Statens institutt for rusmiddelforskning.

– Det er derimot grunn til å tro at lovgivningen for arbeidsplassen og puben blir normgivende også hjemme. Eksempelvis viser norske data at andelen husstander der man har innført røykeforbud inne, har økt i takt med innføringen av stadig strengere restriksjoner mot røyking i arbeidslivet, og at

Barn har fortsatt ikke lovfestet rett til ren inneluft. Illustrasjonsfoto © Science Photo Library/GV-Press

barns eksponeringsdoser for passiv røyking har avtatt (2). Røyking i nærheten av barn er i ferd med å bli et normativt overtramp.

Det er likevel et paradoks at vi voksne innfører stadig sterkere beskyttelse for oss selv mot røyking, mens barna ikke har samme lovfestede rett til ren inneluft, sier Lund.

Trine B. Haugen
trine.b.haugen@hf.hio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Haw SJ, Gruer L. Changes in exposure of adult non-smokers to secondhand smoke after implementation of smoke-free legislation in Scotland: national cross sectional survey. *BMJ* 2007; 335: 549–52.
2. Lund KE, Helgason AR, Andersen M. Endringer i småbarnsforeldres rapportering om passiv røyking. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2004; 124: 16–9.

Jukseartikler blir fortsatt sitert

Artikler som er basert på forskningsjuks, blir sitert selv om de er trukket tilbake.

Resultatene fra offentlige granskinger av forskningsjuks i USA blir publisert i *NIH Guide for grants and contracts* eller i årsrapportene fra US Office of Research Integrity. Amerikanske forskere har nå undersøkt sammenhengen mellom resultatene av slike granskinger og om jukseartikler blir trukket tilbake i PubMed (1).

I perioden 1993–2001 ble 102 artikler anbefalt trukket tilbake. I 2002 var 98 av disse indeksert i PubMed. Ved 85 av dem var det indeksert korreksjoner: 47 var trukket tilbake, 26 hadde rettelse, 12 hadde kommentar og ti hadde lenke til NIH-guiden, mens tre ikke var merket på noen

måte. De 102 artiklene var sitert 5 400 ganger (median 26, spredning 0–592).

Forfatterne anbefaler at det i PubMed bør lages en lenke mellom jukseartikkelen og den fritt tilgjengelige NIH-guiden. Denne guiden gir mye mer informasjon enn tilbaketrekkingsbrev og rettelser, som gjerne er nokså kortfattet. Forfatterne mener også at dersom man i et tidsskrift finner referanser til artikler som er trukket tilbake, har man et ansvar for å sende inn en rettelse til tidsskriftet.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Neale AV, Northrup J, Dailey R et al. Correction and use of biomedical literature affected by scientific misconduct. *Sci Eng Ethics* 2007; 13: 5–24.

Røyking forbundet med type 2-diabetes

En systematisk oversikt og metaanalyse konkluderer med at det finnes en sammenheng mellom røyking og type 2-diabetes (*JAMA* 2007; 298: 2654–64).

Risikoen for diabetes var høyere for storryktere (≥ 20 sigaretter/dag, RR 1,61) enn for dem som røykte under 20 sigaretter per dag (RR 1,29). Og risikoen var lavere hos tidligere røykere enn hos aktive røykere. I fremtidige studier bør man undersøke om denne forbindelsen er kausal og hvilke mekanismer som ligger bak.

Risiko for lungeemboli etter avsluttet behandling

I en prospektiv studie der man fulgte opp 2 000 pasienter i gjennomsnittlig 4,5 år etter avsluttet antikoagulasjonsbehandling for første venetrombose, var den årlige risikoen for lungeemboli 0,43 hendelser per 100 pasientår (*Ann Intern Med* 2007; 147: 766–74).

Den absolutte risikoen for død både med fortsatt eller avsluttet behandling var liten, og andre individuelle faktorer bør derfor tas i betraktning for å bestemme om behandlingen skal fortsettes eller ikke.

Symptomer ved akutt koronarsyndrom hos kvinner

Ved akutt koronarsyndrom er det å rapportere brystmerter eller ubehag mindre sannsynlig for kvinner enn for menn.

Det er konklusjonen i en oversiktsartikkel som omhandler symptompresentasjonen ved akutt koronarsyndrom hos kvinner sammenliknet med menn (*Arch Intern Med* 2007; 167: 2405–13). Men forskjellene i symptompresentasjon kjønnene imellom er ikke store nok til å anbefale kjønnsspesifikke informasjonskampanjer. I videre forskning bør man systematisk undersøke kjønnforskjeller i symptomer hos pasienter med akutt koronarsyndrom.